YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
(ensimmäinen jaosto)

17 päivänä tammikuuta 2007 *

Asiassa T-231/04,

Helleenien tasavalta, asiamiehinään P. Mylonopoulos ja V. Kyriazopoulos,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään D. Triantafyllou ja F. Dintilhac,

vastaajana,

jossa on kyse 10.3.2004 tehdyn sellaisen toimen kumoamisesta, jolla komissio peri kuittaamalla summia, jotka Helleenien tasavalta oli velvollinen maksamaan osallistuttuaan kiinteistöhankkeisiin, jotka liittyivät komission ja tiettyjen Euroopan unionin jäsenvaltioiden diplomaattiedustukseen Abujassa (Nigeria),

* Oikeudenkäyntikieli: kreikka.

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja R. García-Valdecasas sekä tuomarit J. D. Cooke ja I. Labucka,

kirjaaja: hallintovirkamies K. Pocheć,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 10.5.2006 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat oikeussäännöt

1 Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25.6.2002 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 (EYVL L 248, s. 1; jäljempänä varainhoitoasetus) 71 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Saamisen vahvistaminen on toimi, jolla valtuutettu tai edelleenvaltuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä:

a) varmistaa, että velallisella on velkaa;

b) määrittää tai tarkastaa velan aiheellisuuden ja sen määrän; ja

c) tarkastaa, että velka on riidaton.

2. Komission käyttöön asetetut omat varat sekä kaikki saamiset, jotka ovat selvät, rahassa määritellyt ja erääntyneet, on vahvistettava tilinpitäjälle annetulla perintämääräyksellä ja sen jälkeen velalliselle osoitetulla veloitusilmoituksella; nämä laatii toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä."

2 Varainhoitoasetuksen 72 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Perintätoimen hyväksyminen on toimi, jolla toimivaltainen valtuutettu tai edelleenvaltuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä antaa tilinpitäjälle perintämääräyksellä ohjeet periä hänen vahvistamansa saaminen."

3 Varainhoitoasetuksen 73 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Tilinpitäjä on vastuussa toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän asianmukaisesti laatimista saamisten perintää koskevista määräyksistä. Hän huolehtii siitä, että yhteisöjen tulot maksetaan kassaan asianmukaisesti ja että yhteisöjen oikeudet turvataan.

Periessään saamisia tilinpitäjä ottaa huomioon velallisen omat selvät, rahassa määritellyt ja erääntyneet saamiset yhteisöiltä."

4 Varainhoitoasetuksen soveltamissäännöistä 23.12.2002 annetun komission asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 (EYVL L 357, s. 1) 78 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Saamisen vahvistaminen on toimi, jolla tulojen ja menojen hyväksyjä toteaa, että yhteisöillä on saaminen velalliselta ja laatii määräyksen, jolla velallista vaaditaan maksamaan velkansa.

2. Perintämääräys on toimenpide, jolla toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä antaa tilinpitäjälle ohjeen periä vahvistettu saaminen.

_ _"

5 Asetuksen N:o 2342/2002 79 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Saamisen vahvistamiseksi toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä varmistaa, että:

a) saaminen on selvä eikä sen osalta ole asetettu mitään ehtoja;

b) saaminen on likvidi eli sen määrä on määriteltävä rahassa ja tarkasti;

c) saaminen on erääntynyt eikä sille ole annettu maksuaikaa;

d) velallisen nimi on oikein;

e) perittävä määrä on kirjattu oikeaan budjettikohtaan;

f) tositteet ovat asianmukaisia;

g) moitteettoman varainhoidon periaatetta – – on noudatettu."

6 Asetuksen N:o 2342/2002 83 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Ilmoitettuaan asiasta toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle ja velalliselle tilinpitäjä suorittaa missä tahansa menettelyn vaiheessa vahvistetun saamisen perinnän kuittaamalla silloin kun velallisella on itsellään selvä, rahassa määritelty ja erääntynyt saaminen yhteisöiltä ja tämä rahasumma on vahvistettu maksumääräyksellä."

Tosiseikat

7 Sen jälkeen, kun Nigerian pääkaupunki oli siirretty Lagosista Abujaan, komissio vuokrasi vuodesta 1993 lähtien sellaista rakennusta Abujassa, joka oli tarkoitettu sen edustuston sekä väliaikaisesti tiettyjen jäsenvaltioiden, joihin Helleenien tasavalta kuului, edustustojen käyttöön. Näiden jäsenvaltioiden kanssa tekemänsä järjestelyn puitteissa (jäljempänä Abuja I -hanke) komissio alivuokrasi tiettyjä toimistoja ja suoritti tiettyjä palveluja asianomaisille edustustoille. Jäsenvaltiot sopivat edustustoihinsa liittyvien kustannusten jakamisesta. Helleenien tasavallan osuus oli 5,5 prosenttia kokonaiskustannuksista. Koska komissio katsoi, että Helleenien tasavalta ei ollut maksanut tähän liittyviä velkojaan, se peri vastaavat summat kuittaamalla vuonna 2004 (ks. tämän tuomion 43 kohta).

8 Belgian kuningaskunta, Tanskan kuningaskunta, Saksan liittotasavalta, Helleenien tasavalta, Espanjan kuningaskunta, Ranskan tasavalta, Irlanti, Italian tasavalta, Alankomaiden kuningaskunta, Portugalin tasavalta ja komissio (jäljempänä osapuolet) tekivät 18.4.1994 Euroopan unionin perustamissopimuksen J.6 artiklan (josta on muutettuna tullut EU 20 artikla) perusteella yhteisymmärryspöytäkirjan (jäljempänä alkuperäinen yhteisymmärryspöytäkirja), joka koski sellaisen yhteisen suurlähetystökompleksin rakentamista niiden diplomaattiedustustoille Abujassa, joka käyttää yhteisiä oheispalveluja (jäljempänä Abuja II -hanke). Alkuperäistä yhteisymmärryspöytäkirjaa täydennettiin Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisen jälkeen liittymistä koskeneella pöytäkirjalla.

9 Alkuperäisen yhteisymmärryspöytäkirjan 1 artiklassa todettiin, että jäsenvaltioiden suurlähetystöt ja komission edustusto ovat erillisiä diplomaattisia edustustoja, joihin sovelletaan diplomaattisista suhteista 18.4.1961 tehtyä Wienin yleissopimusta, ja jäsenvaltioiden osalta myös konsulisuhteista 24.4.1963 tehtyä Wienin yleissopimusta.

10 Alkuperäisen yhteisymmärryspöytäkirjan 10 artiklassa todettiin, että komissio toimii Abuja II -hankkeen koordinaattorina muiden osapuolten "nimissä".

11 Alkuperäisen yhteisymmärryspöytäkirjan 11 artiklan mukaan komissio on vastuussa arkkitehtonisten tutkimusten toteuttamisesta Abuja II -hankkeen toteuttamiskelpoisuuden, alustavan kustannusarvion ja suunnitteluvaiheiden osalta. Tässä artiklassa määrätään myös sellaisen täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan tekemisestä, joka koskee "rakennuksen yksityiskohtaista suunnittelua, kustannusten jakamista sekä kullakin osallistuvalla osapuolella olevia oikeuksia toimitiloihin [Abuja II] -hankkeen toteuttamisen jälkeen" (jäljempänä täydentävä yhteisymmärryspöytäkirja). Lopuksi 11 artiklassa perustetaan pysyvä ohjauskomitea, joka muodostuu kaikkien osapuolten edustajista ja jota komissio johtaa, Abuja II -hankkeen koordinoimiseksi ja valvomiseksi. Pysyvä ohjauskomitea toimittaa määräajoin kertomuksia työryhmälle, jonka nimi on "Hallinnolliset asiat" ja joka on perustettu neuvostossa yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) puitteissa (jäljempänä YUTP-työryhmä).

12 Alkuperäisen yhteisymmärryspöytäkirjan 12 artiklan sanamuoto on seuraava:

"[Abuja II] -hanke rahoitetaan 11 artiklassa tarkoitetun [täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan] hyväksymisen jälkeen suoraan osapuolten maksuin, jotka vastaavat kunkin osapuolen osuutta hankkeesta. Komission osuus katetaan asianomaisesta budjettikohdasta.

Esitöiden (I vaihe) kustannukset katetaan komission talousarvion toimintamäärärahoista. Niiden suuruudeksi arvioidaan 140 000 ecua. Jos [Abuja II] -hanke toteutetaan, kaikki osapuolet kattavat sen kustannukset sen mukaan, mikä niiden osuus hankkeesta on."

13 Alkuperäisen yhteisymmärryspöytäkirjan 13 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Kaikki osapuolet vastaavat [täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan] hyväksymisen jälkeen kaikista niiden vastuulla olevista kustannuksista. Kunkin osapuolen maksettavaksi tuleva kokonaissumma kattaa

a) sen pinta-alan kokonaiskustannukset ja

b) sen osuuden yhteisten ja julkisten tilojen kustannuksista, ja tämä osuus lasketaan sen oman pinta-alan ja muiden kuin yhteisten tilojen kokonaispinta-alan välisen suhteen perusteella."

14 Alkuperäisen yhteisymmärryspöytäkirjan 14 artiklassa määrätään, että komissio vastaa osallistuvien valtioiden suostumuksella ja niiden kanssa summista, jotka on maksettava kolmansille (sopimuspuolille).

15 Alkuperäisen yhteisymmärryspöytäkirjan 15 artiklan 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

"Jos yksi osapuolista päättää vetäytyä [Abuja II] -hankkeesta jättämällä allekirjoittamatta 11 artiklassa tarkoitetun [täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan], tätä yhteisymmärryspöytäkirjaa 12 ja 13 artiklassa tarkoitetut taloudelliset velvoitteet mukaan lukien ei enää sovelleta vetäytyvään osapuoleen."

16 Yhteisö, jota komissio edusti, teki 29.3.1995 ensimmäisen sopimuksen sellaisen yhteisyrityksen kanssa, jonka muodostivat yhtäältä Dissing & Weitling arkitektfirma A/S, joka oli voittanut komission järjestämän arkkitehtuurikilpailun Abuja II -hankkeesta, ja toisaalta COWIconsult Consulting Engineers and Planners A/S (jäljempänä konsultit). Tämän sopimuksen 1 artiklan mukaan komissio vahvistaa osapuolten aikomuksen tehdä "lopullinen sopimus" konsulttien kanssa. Sopimuksen 2 artiklan mukaan konsultit sitoutuvat valmistelemaan asianomaisen hankkeen. Tämän valmistelun kustannukset olivat 212 547,59 euroa.

17 Asianomaisten jäsenvaltioiden ulkoasiainministeriöiden toimivaltaisten yksiköiden edustajien ja Dissing & Weitling arkitektfirman arkkitehtien kokouksissa määritettiin kunkin jäsenvaltion edustuston tosiasialliset tarpeet ja kunkin maksettavaksi tuleva osuus kustannuksista.

18 YUTP:n puitteissa perustettu alatyöryhmä "Kiinteistöt" kokoontui 26.10.1995. Kokouksen pöytäkirjasta ilmenee, että alaryhmä pyysi komissiota

"– –

– saattamaan [perussuunnittelu]vaiheen päätökseen

– suorittamaan arkkitehtitoimiston kanssa tarvittavat järjestelyt [välivaiheen suunnittelua koskevien suunnitelmien] laatimiseksi [pysyvän ohjauskomitean] asettamissa määräajoissa

– tekemään sopimukset [jotka koskevat maaperätutkimusta ja alueen tutkimista], koska tällainen [sopimus] on välttämätön täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan laatimiseksi

– sekä vastaamaan näihin vaiheisiin liittyvistä kustannuksista."

19 Alatyöryhmä vahvisti, että "komission maksamia määriä pidetään sen ennakkona itsenäiseen ad hoc -rahastoon, joka hyväksyttiin etukäteen asianomaiseksi muodoksi [Abuja II] -hankkeen rahoittamiseen", ja että "jos hanketta ei toteuteta, muut osapuolet maksavat kyseiset määrät takaisin komissiolle edeltävien vaiheiden osalta hyväksyttyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti".

20 Pysyvä ohjauskomitea (ks. edellä 11 kohta) kokoontui 24.11.1995. Tämän kokouksen pöytäkirjassa mainitaan, että 2 676 369 euron suuruinen "teknistä avunantoa" koskeva sopimus (jäljempänä pääsopimus) konsulttien kanssa oli toimitettu komission ostojen ja hankintasopimusten neuvoa-antavan komitean (jäljempänä neuvoa-antava komitea) hyväksyttäväksi. Siinä mainitaan myös, että "jos hanketta ei toteuteta, muut osapuolet maksavat asianmukaiset määrät takaisin komissiolle".

21 Komissio teki 27.12.1995 pääsopimuksen. Se koski Abuja II -hankkeen perussuunnittelua ja välivaihetta (4.4 ja 4.5 artikla) sekä mahdollisia yksityiskohtaisia suunnitelmia (4.6 artikla).

22 YUTP-työryhmä hyväksyi 19.9.1996 välivaiheen suunnitelman.

23 YUTP-työryhmä pyysi 21.11.1996 komissiota toteuttamaan ad hoc -toimenpiteet, jotta arkkitehdit aloittaisivat yksityiskohtaisten suunnitelmien laatimisen. Ryhmä totesi, että tämän vaiheen muodollinen sopimus tehtäisiin täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan viimeistelyn jälkeen. Tässä kokouksessa komissio totesi edellä mainitulle ryhmälle niiden menojen määrän, joista se oli vastannut ennakkoon 15.11.1996 saakka Abuja II -hankkeen valmistelemiseksi; tämä määrä oli noin 2,8 miljoonaa euroa.

24 Tämä sama ryhmä kokoontui 24.2.1997 ja päätti olla odottamatta täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan viimeistelyä yksityiskohtaisten suunnitelmien ja sopimusasiakirjojen tekemiseksi. Tämän kokouksen pöytäkirja sisältää seuraavat päätökset:

"Komissiota pyydetään suorittamaan tarvittavat järjestelyt arkkitehtien kanssa asiakirjojen laatimiseksi ja maksamaan näihin töihin tarvittavat varat hankkeen osalta sovittujen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti. Kuten aikaisemmissa tapauksissa, muut osallistujat maksavat komissiolle takaisin sen tällä tavoin maksamat ennakot [alkuperäisessä yhteisymmärryspöytäkirjassa] tämän osalta vahvistettujen menettelyjen mukaisesti."

25 Seuranneiden kuukausien aikana useat jäsenvaltiot vetäytyivät Abuja II -hankkeesta. YUTP-työryhmä antoi 28.4.1997 komission tehtäväksi tehdä "kahdenväliset järjestelyt Tanskan kuningaskunnan kanssa, jotta tämä maksaisi takaisin osansa hankkeesta aiheutuneista kustannuksista, joista komissio oli vastuussa osapuolten lukuun". Vastaava päätös tehtiin Irlannin vetäydyttyä hankkeesta syyskuussa 1997 sekä Portugalin tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan vetäydyttyä hankkeesta.

26 Komissio teki arkkitehtien kanssa 12.11.1997 pääsopimukseen tehtävän 1 895 696 euron suuruisen lisäyksen, jonka tarkoituksena oli yksityiskohtaisten suunnitelmien toteuttaminen ja matkakuluista vastaaminen.

27 YUTP-työryhmä mainitsi 18.6.1998, että Belgian kuningaskunta saattaisi vetäytyä Abuja II -hankkeesta. Tämän kokouksen pöytäkirjasta ilmenee, että pysyvä ohjauskomitea huomautti, että Belgian kuningaskunta maksaisi osansa kustannuksista, jotka oli vahvistettu välivaiheen suunnitelman hyväksymisen jälkeen.

28 Komissio osoitti 10.6.1998 Helleenien tasavallalle 153 367,70 euron maksumääräyksen, joka vastasi Helleenien tasavallan osuutta eli 5,06:ta prosenttia kokonaiskustannuksista hankkeen alkuvaiheessa. Eräpäiväksi oli vahvistettu 31.12.1998.

29 Saksan liittotasavalta, Helleenien tasavalta, Ranskan tasavalta, Italian tasavalta, Alankomaiden kuningaskunta, Itävallan tasavalta ja komissio allekirjoittivat 9.12.1998 täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan. Sen 11 artiklassa määrätään rahaston perustamisesta hankkeen rahoittamiseksi.

30 Täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan 14 artiklan mukaan sitä sovelletaan väliaikaisesti sen allekirjoitusta seuraavan toisen kuukauden ensimmäisestä päivästä lukien, ja se tulee voimaan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä päivästä, jona jäsenvaltiot ja komissio ilmoittavat ratifioineensa sen.

31 Komissio esitti 28.4.1999 tarjouspyynnön asianomaisten jäsenvaltioiden suurlähetystöjen sekä yhteisön edustuston rakentamiseksi (EYVL 1999, S 82). Siinä mainittiin, että Helleenien tasavallan suurlähetystön pinta-ala olisi 677 m^2.

32 Komissio "toisti" vuoden 1998 tarjouspyyntönsä YUTP-työryhmälle 3.9.1999, jotta jäsenvaltiot maksaisivat sille takaisin summat, jotka se oli maksanut konsulteille välivaiheen suunnittelun osalta. Se totesi, että tietyt jäsenvaltiot olivat jo maksaneet niille kuuluvat määrät, mutta toiset, joihin Helleenien tasavalta kuului, eivät olleet suorittaneet maksuja ennen 31.12.1998 ollutta eräpäivää. Komissio lisäsi, että asianomaisille osapuolille lähetettäisiin toinen maksumääräys, joka koskisi yhtäältä yksityiskohtaisten suunnitelmien kustannuksia ja toisaalta niistä muutoksista aiheutuneita kustannuksia, jotka Belgian kuningaskunnan, Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan vetäytyminen hankkeesta aiheutti.

33 Pysyvä ohjauskomitea kokoontui 20.9.1999 rakennusyhtiöiden ennakkovalintaa varten. Helleenien tasavallan edustaja allekirjoitti kokouksen pöytäkirjan. Rakentamista koskeva tarjouspyyntö julkaistiin 17.3.2000 EYVL:ssä S 54.

34 Komissio vaati 17.2.2000 päivätyllä maksumääräyksellä Helleenien tasavaltaa maksamaan 168 716,94 euron summan yksityiskohtaisia suunnitelmia koskeneiden tarjouspyyntöasiakirjojen laatimisesta.

35 Pysyvä ohjauskomitea päätti 22.6.2000 uudesta näkökulmasta hankkeeseen (jäljempänä supistettu Abuja II -hanke), mikä oli välttämätöntä Ranskan tasavallan vetäydyttyä hankkeesta. Supistetussa Abuja II -hankkeessa suunniteltiin erityisesti yhteisten rakennusten ja oheispalvelujen vähentämistä ja pinta-alan supistamista.

Helleenien tasavallan edustaja ilmaisi tässä kokouksessa suostumuksensa hankkeeseen edellyttäen, että hänen esimiehensä hyväksyisivät sen. Komissio lähetti 29.6.2000 Helleenien tasavallalle 22.6.2000 pidetyn kokouksen pöytäkirjan ja pyysi tätä antamaan virallisen vastauksen supistetusta Abuja II -hankkeesta.

36 Komissio toisti 5.9.2000 pyyntönsä Helleenien tasavallan edustajille. Uuden, 14.9.2000 päivätyn muistutuksen jälkeen komissio lähetti 25.9.2000 Helleenien tasavallalle faksitse kirjeen, jossa vahvistettiin vastauksen määräpäiväksi 30.9.2000 ja todettiin, että sen vastaamattomuus tulkittaisiin hankkeesta vetäytymiseksi. Kreikkalaisviranomaiset ilmoittivat komissiolle 2.10.2000, että ne eivät kyenneet antamaan vastausta supistetusta Abuja II -hankkeesta. Tämän seurauksena komissio vastasi samana päivänä, että se oli antanut arkkitehtien tehtäväksi muuttaa supistettua Abuja II -hanketta siten, että Helleenien tasavalta suljettaisiin sen ulkopuolelle.

37 Komissio lähetti 28.1.2002 päivätyllä kirjeellä 1 276 484,50 euron veloitusilmoituksen Helleenien tasavallalle Abuja II -hankkeen rakennuskustannuksiin liittyen. Tämän jälkeen komissio peruutti tämän veloitusilmoituksen.

38 Perustettuaan oman suurlähetystönsä Abujaan Helleenien tasavalta poistui 13.7.2002 väliaikaisista toimitiloista, joita se oli käyttänyt Abuja I -hankkeen yhteydessä.

39 Komissio ilmoitti 11.10.2002 päivätyllä kirjeellä virallisesti Helleenien tasavallalle veloitusilmoitukset veloista, joita ei ollut maksettu ja jotka koskivat Abuja I -hanketta ja Abuja II -hanketta, ja pyysi tätä maksamaan 861 813,87 euron ja 11 000 Yhdysvaltain dollarin (USD) kokonaissumman.

40 Osapuolten välisten neuvottelujen jälkeen komissio muistutti Helleenien tasavaltaa 31.1.2003 päivätyllä kirjeellä, että tämä ei ollut maksanut velkojaan, jotka liittyivät Abuja I -hankkeeseen ja Abuja II -hankkeeseen, ja pyysi tätä maksamaan 516 374,96 euron ja 12 684,89 USD:n kokonaissumman ennen helmikuun 2003 loppua. Komissio lisäsi, että jollei maksua suoritettaisi eräpäivään mennessä, se perisi asianomaiset summat käyttäen kaikkia käytettävissä olevia oikeussuojakeinoja.

41 Seuranneiden kuukausien aikana Helleenien tasavalta ja komissio keskustelivat maksettavien summien määrästä.

42 Helleenien tasavalta lähetti 29.12.2003 pysyvälle edustajalleen Euroopan unionissa seuraavan kirjeen:

"Koska Euroopan yhteisöjen komissio pysyy kannassaan, joka koskee maamme velkaa Abuja II -hankkeeseen liittyen, ja soveltaa kuittausmenettelyä, pyydämme teitä jatkamaan menettelyä ja ilmoittamaan meille, onko se pantu täytäntöön ja missä määrin, jotta Helleenien tasavalta voisi tutkia, millaisen kanteen se nostaa Euroopan yhteisöjen komissiota vastaan.

Abuja I -hankkeen osalta muistutamme, että olemme myöntäneet velkamme toukokuuhun 2002 saakka, kun taas komission vaatima summa kattaa heinäkuulle 2002 ja tämän jälkeiselle ajalle jatkuvan ajanjakson. Koska aiomme maksaa edellä mainitun velkamme, pyydämme teitä ottamaan yhteyttä komission toimivaltaisiin taloudellisiin yksiköihin sen selvittämiseksi, mikä velkamme täsmällinen kokonaissumma euroissa toukokuuhun 2002 saakka on."

43 Komissio lähetti 16.2.2004 Helleenien tasavallalle kirjeen, jossa yksilöitiin tämän velat, joita ei ollut vielä maksettu, Abuja I -hankkeen ja Abuja II -hankkeen osalta. Tähän kirjeeseen, jossa mainitaan muun muassa 11 veloitusilmoitusta maksamattomista veloista Abuja I -hankkeen ja Abuja II -hankkeen osalta, liitetystä taulukosta ilmenee, että komissio vaati Helleenien tasavaltaa maksamaan 565 656,80 euroa. Tässä kirjeessä komissio täsmensi seuraavaa:

"[Helleenien tasavalta] on toimittanut komissiolle seuraavaan saamisen: – –

2000GR161PO005OBJ 1 MANNER-KREIKKA – Interim payement – 4 774 562,67 euroa

[Varainhoitoasetuksen 73 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa] vahvistettujen maksuehtojen mukaisesti velkoja ja saamisia periessään komissio ottaa tarvittaessa huomioon viivästyskorot.

Siinä tapauksessa, että ilmoittamanne saamiset ylittävät takaisinperityt määrät, nettomäärä, johon teillä on oikeus, maksetaan teille mahdollisimman nopeasti – –"

44 Helleenien tasavalta sai 10.3.2004 rahoitusta komissiolta Manner-Kreikan alueellisen toimintaohjelman puitteissa. Sen sijaan, että komissio olisi maksanut 4 774 562,67 euron summan (ks. edellä 43 kohta), se maksoi yksinomaan 3 121 243,03 euroa. Näin ollen se peri sellaisen jäännöksen kuittaamalla, jota Helleenien tasavalta ei ollut vielä maksanut ja joka oli suuruudeltaan 565 656,80 euroa Abuja I -hankkeen ja Abuja II -hankkeen osalta (jäljempänä riidanalainen toimi).

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

45 Helleenien tasavalta nosti käsiteltävänä olevan kanteen yhteisöjen tuomioistuimeen 22.4.2004 toimittamallaan kannekirjelmällä. Asia kirjattiin numerolla C-189/04.

46 Yhteisöjen tuomioistuin siirsi 8.6.2004 antamallaan määräyksellä asian ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan 51 ja 54 artiklan muuttamisesta 26.4.2004 tehdyn neuvoston päätöksen 2004/407/EY, Euratom (EUVL L 132, s. 5) 2 artiklan nojalla.

47 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätti aloittaa suullisen käsittelyn esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella, ja prosessinjohtotoimena se pyysi asianosaisia vastaamaan kirjallisesti tiettyihin kysymyksiin. Tätä pyyntöä noudatettiin.

48 Vastauksissaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin komissio totesi, että asiakirja-aineistosta oli syytä poistaa neuvoston oikeudellisen yksikön 26.6.1998 antama lausunto, jonka Helleenien tasavalta esitti kannekirjelmän liitteessä 12.

49 Asianosaisten lausumat ja niiden vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 10.5.2006 pidetyssä istunnossa.

50 Helleenien tasavalta vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

– kumoaa komission toteuttaman 565 656,80 euron kuittaamistoimen

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

51 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

– hylkää kanteen ilmeisen perusteettomana

– velvoittaa vastaajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Pääasia

52 Helleenien tasavalta vetoaa yhteen kanneperusteeseen, joka koskee alkuperäisen ja täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan sekä varainhoitoasetuksen ja asetuksen N:o 2343/2002 säännösten rikkomista.

53 Tämä kanneperuste muodostuu kahdesta osasta. Helleenien tasavalta väittää ensinnäkin, että komissio on tehnyt virheitä, jotka koskevat sen taloudellisia velvoitteita Abuja I -hankkeeseen ja Abuja II -hankkeeseen liittyen, ja erityisesti, että sillä ei ole mitään taloudellisia velvoitteita Abuja II -hankkeeseen liittyen. Se väittää toiseksi ja joka tapauksessa, että komissiolla ei ollut oikeutta periä asianomaisia määriä kuittaamalla, koska saamiset eivät olleet selviä ja likvidejä varainhoitoasetuksessa ja asetuksessa N:o 2342/2002 tarkoitetulla tavalla.

Alkuperäisen ja täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan rikkomista koskeva ensimmäinen kanneperuste

Asianosaisten lausumat

54 Helleenien tasavalta myöntää ensinnäkin Abuja I -hankkeen osalta, että sen on maksettava asianomaiset määrät, jotka koskevat vuokria ja toimintakustannuksia ja joiden kokonaissumma (ilman korkoja) on 50 312,67 euroa ja 11 000 USD. Näitä summia ei sen mukaan maksettu välittömästi siksi, että tietyissä veloitusilmoituksissa ei ensinnäkään ilmoitettu täsmällisesti ajanjaksoa, jota ne koskivat. Helleenien tasavalta viittaa tämän osalta 9.3.2000 päivättyyn veloitusilmoitukseen ja mainitsee 29.12.2003 päivätyn kirjeensä, jossa se pyysi täsmennyksiä veloitusilmoitusten osalta. Se väittää toiseksi, että asianosaiset eivät olleet yksimielisiä päivästä, jona asianomaiset vuokrat oli maksettava. Se väittää kolmanneksi, että komissio päätti yksipuolisesti toteuttaa riidanalaisen kuittauksen.

55 Abuja II -hankkeen osalta Helleenien tasavalta väittää seuraavaksi, että sillä ei ole tähän liittyen mitään taloudellisia velvoitteita. Tältä osin on sen mukaan ratkaisevaa se, ettei se ole ratifioinut täydentävää yhteisymmärryspöytäkirjaa.

56 Alkuperäisestä yhteisymmärryspöytäkirjasta ilmenee sen mukaan, että osallistuva osapuoli saattoi vetäytyä hankkeesta jättämällä allekirjoittamatta täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan (15 artiklan 1 kohta) tai se saattoi vetäytyä hankkeesta täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan voimaantulon jälkeen (15 artiklan 2 kohta). Helleenien tasavalta väittää, että se vetäytyi Abuja II -hankkeesta turvautumalla ensimmäiseen mahdollisuuteen. Se väittää allekirjoittaneensa täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan mutta jättäneensä sen ratifioimatta. Tämä ratifioimatta jättäminen vastaa sen mukaan vetäytymistä Abuja II -hankkeesta.

57 Helleenien tasavalta väittää, että täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan 14 artiklan mukaan (ks. edellä 30 kohta) ratifiointi on ehdoton edellytys tämän yhteisymmärryspöytäkirjan voimaantulolle, joka tapahtui vasta sen vetäytymisen jälkeen.

58 Lisäksi alkuperäisen yhteisymmärryspöytäkirjan 15 artiklan 1 kohdan mukaan (ks. edellä 15 kohta) tämän vetäytymisen vaikutus oli Helleenien tasavallan mukaan se, ettei sillä ollut mitään taloudellisia velvoitteita.

59 Helleenien tasavalta väittää, että alkuperäisen yhteisymmärryspöytäkirjan 12 artiklasta ja erityisesti sen toisesta kohdasta ilmenee, että Abuja II -hankkeen esitöiden kustannukset tulivat komission maksettaviksi. Se lisää, että jos hanke olisi toteutettu, nämä kustannukset olisi katettu kaikkien osapuolten maksusuorituksin sen mukaan, mikä niiden osuus hankkeessa oli (ks. edellä 12 kohta). Niiden, jotka ovat vetäytyneet hankkeesta täydentävää yhteisymmärryspöytäkirjaa ratifioimatta, ei Helleenien tasavallan mukaan tarvitse osallistua näihin kustannuksiin ainakaan, jos ne ovat vetäytyneet ennen sen voimaantuloa.

60 Helleenien tasavallan mukaan neuvoston oikeudellisen yksikön 26.6.1998 päivätty lausunto tukee sen tulkintaa tältä osin.

61 Muunlaiset päätelmät vääristäisivät sen mukaan "hankkeen hengen". Vaikka jäsenvaltiot olivat siirtäneet tiettyä toimivaltaa komissiolle Abuja II -hankkeen yhteydessä, niillä oli Helleenien tasavallan mukaan tietty autonomia, joten niiden toimintaa ei voida "estää tai rajoittaa tiukoin, absoluuttisin ja jäykin säännöin". Näin ollen jäsenvaltio voi sen mukaan vetäytyä hankkeesta, jos se katsoo tämän taloudellisesti epäedulliseksi, tai muista perustelluista syistä.

62 Tästä seuraa Helleenien tasavallan mukaan, että komissio on rikkonut alkuperäistä yhteisymmärryspöytäkirjaa ja erityisesti sen 15 artiklaa sekä täydentävää yhteisymmärryspöytäkirjaa.

63 Vastauksessaan Helleenien tasavalta huomauttaa, että useat jäsenvaltiot vetäytyivät Abuja II -hankkeesta, koska tämän hankkeen kustannukset nousivat huomattavasti alkuperäisbudjettiin verrattuna.

64 Se väittää myös, että komission oikeudellinen argumentti käsiteltävänä olevassa asiassa on yllättävä. Yhtäältä komissio sen mukaan myöntää, että täydentävää yhteisymmärryspöytäkirjaa ei sovelleta, ja vetoaa näin ollen Helleenien tasavallan väitettyyn sopimusneuvotteluihin perustuvaan vastuuseen. Toisaalta komissio esittää toissijaisesti, että täydentävä yhteisymmärryspöytäkirja on oikeudellisesti kokonaisuudessaan sitova. Helleenien tasavallan mukaan joko kansainvälinen sopimus on kokonaisuudessaan voimassa tai ei ole, koska sitä ei ole ratifioitu. Näin ollen ei voida katsoa, että näitä määräyksiä ei sovelleta ensisijaisesti, mutta niitä sovelletaan toissijaisesti. Tämän osalta olennainen ja ratkaiseva kysymys on sen mukaan se, onko täydentävä yhteisymmärryspöytäkirja voimassa vai ei.

65 Komission sen väitteen osalta, jonka mukaan Helleenien tasavalta on sopimusneuvotteluihin perustuvassa vastuussa, koska se sai muut osapuolet odottamaan, että se vastaisi lopullisista sopimusvelvoitteista, Helleenien tasavalta väittää, että tämä

odotus olisi voinut olla perusteltu, jos olosuhteet eivät olisi muuttuneet täysin. Koska useat valtiot vetäytyivät hankkeesta, hankkeen kustannukset nousivat huomattavasti. Tämä raskas taakka Abuja II -hankkeen edellytysten radikaalin muuttumisen ohella oli Helleenien tasavallan mukaan syy sen lopulliseen ja oikeutettuun vetäytymiseen.

66 Helleenien tasavallan mukaan ainoastaan alkuperäinen ja täydentävä yhteisymmärryspöytäkirja sääntelevät osapuolten oikeuksia ja velvollisuuksia näiden taloudelliset velvoitteet mukaan lukien. Olettaen, että pysyvän ohjauskomitean töiden aikana mahdollisesti tekemät päätökset olisivat ristiriidassa edellä mainitun oikeudellisen kehyksen kanssa, ne eivät voisi missään tapauksessa mennä sen edelle.

67 Lopuksi Helleenien tasavalta ei väitä, että komission olisi vastattava Abuja II -hankkeen menoista. Alkuperäisen yhteisymmärryspöytäkirjan (12 ja 13 artiklan) ja täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan (14 artiklan) asianmukainen tulkinta osoittaa sen mukaan, että ainoastaan rakennuskompleksin lopullisten osapuolten, omistajien ja sitä yksinoikeudella käyttävien on vastattava niistä. Lisäksi kokonaishankkeen koordinaattorina komissio voi Helleenien tasavallan mukaan pyytää lopullisia osapuolia vastaamaan asianomaisista kustannuksista.

68 Komissio kiistää Helleenien tasavallan väitteet, jotka liittyvät Abuja I -hankkeeseen. Se toteaa, että Helleenien tasavallan vastattavaksi tulevat kustannukset laskettiin 13.7.2002 saakka, jolloin se vapautti väliaikaiset toimitilat.

69 Abuja II -hankkeen osalta komissio esittää kolme väitettä Helleenien tasavallan korvausvastuun osoittamiseksi.

70 Komission mukaan Helleenien tasavalta on ensinnäkin sopimusperusteisessa korvausvastuussa alkuperäisen yhteisymmärryspöytäkirjan kattamien menojen osalta hankkeen alustavaan vaiheeseen liittyen sille kuuluvan prosenttiosuuden mukaisesti (ks. alkuperäisen yhteisymmärryspöytäkirjan 12 artiklan toinen luetelmakohta), koska se allekirjoitti ja ratifioi kyseisen yhteisymmärryspöytäkirjan.

71 Komissio väittää toiseksi, että Helleenien tasavalta on sopimusneuvotteluihin perustuvassa vastuussa, joka perustuu täydentävään yhteisymmärryspöytäkirjaan, myöhempien vaiheiden menojen osalta, jotka kattavat suurimman osan riidanalaisesta summasta. Se vetoaa muun muassa Helleenien tasavallan käyttäytymiseen ja kansainvälisen oikeuden lojaliteettiperiaatteeseen.

72 Kolmanneksi ja toissijaisesti komissio vetoaa Helleenien tasavallan sopimusperusteiseen korvausvastuuseen, joka perustuu täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan väliaikaiseen soveltamiseen valtuutuksen perusteella. Tämän osalta komissio väittää ensinnäkin, että täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan 14 artiklassa vahvistettiin sen väliaikainen soveltaminen, mikä sillä edellytyksellä, että se ratifioitaisiin, synnytti sopimusvelvoitteita. Näin ollen Helleenien tasavalta osallistui de facto ilmeisellä tavalla tähän väliaikaiseen soveltamiseen. Komissio väittää erityisesti toiseksi, että osallistujavaltioiden ja sen itsensä eli hankkeen koordinaattorin suhteet voidaan luokitella valtuuttajien ja valtuutetun suhteeksi. Valtuuttajina jäsenvaltioiden on maksettava takaisin komissiolle valtuutettuna aiheutuneet menot.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

73 Aluksi on muistutettava, että unionisopimuksen puitteissa, sellaisena kuin se on Amsterdamin sopimuksen tekemisen jälkeen, yhteisöjen tuomioistuimen toimivalta vahvistetaan tyhjentävästi EU 46 artiklassa. Sen mukaan yhteisöjen tuomioistuimella

ei ole toimivaltaa unionisopimuksen V osaston määräyksiin liittyen (asia T-299/04, Selmani v. neuvosto ja komissio, määräys 18.11.2005, 54 ja 55 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa (Kok. 2005, s. II-20*)).

74 Käsiteltävänä olevan asian asiakirja-aineistosta ilmenee, että komission ja jäsenvaltioiden suhteet, jotka perustuvat niiden yhteistyöhön Abuja I -hankkeen ja Abuja II -hankkeen suunnittelun ja täytäntöönpanon yhteydessä, kuuluvat unionisopimuksen V osaston soveltamisalaan (ks. erityisesti edellä 8 kohta). On kuitenkin kiistatonta, että komissio peri riidanalaiset summat toimella, joka hyväksyttiin varainhoitoasetuksen ja asetuksen N:o 2342/2002 perusteella, joten kuittaustoimi kuuluu yhteisön oikeuden soveltamisalaan. Koska tällaisesta toimesta voidaan nostaa kumoamiskanne EY 230 artiklan mukaisesti, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimella on toimivalta tutkia käsiteltävänä oleva kanne.

75 Seuraavaksi on tutkittava Helleenien tasavallan taloudellista vastuuta Abuja I -hankkeesta ja Abuja II -hankkeesta.

76 Ensinnäkin Abuja I -hankkeen osalta Helleenien tasavalta on myöntänyt olevansa periaatteessa vastuussa asianomaisista menoista ja täsmällisemmin myöntänyt 50 312,67 euron ja 11 000 USD:n velan ilman korkoja. Se puolestaan kiistää olevansa vastuussa 72 714,47 euron kokonaissummasta, jonka komissio vaatii sen suorittamaan Abuja I -hankkeeseen liittyen.

77 Tämän osalta on muistutettava, että yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 21 artiklan ensimmäisen alakohdan, jota sovelletaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käytävään menettelyyn saman perussäännön 53 artiklan ensimmäisen kohdan mukaisesti, ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaan yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 21 artiklassa tarkoitetussa kanteessa on mainittava muun muassa

oikeudenkäynnin kohde ja yhteenveto kanneperusteista. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan näiden mainintojen on oltava riittävän selkeitä ja täsmällisiä, jotta vastaaja voi valmistella puolustuksensa ja jotta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi tarvittaessa ratkaista kanteen tukeutumatta muihin tietoihin. Oikeusvarmuuden ja hyvän oikeudenhoidon takaamiseksi kanteen tutkittavaksi ottamisen edellytyksenä on, että ne oleelliset tosiseikat ja oikeudelliset seikat, joihin kanne perustuu, ilmenevät ainakin yhteenvedonomaisesti mutta silti johdonmukaisesti ja ymmärrettävästi itse kannekirjelmästä (asia T-85/92, De Hoe v. komissio, määräys 28.4.1993, Kok. 1993, s. II-523, 20 kohta ja asia T-19/01, Chiquita Brands ym. v. komissio, tuomio 3.2.2005, Kok. 2005, s. II-315, 64 kohta).

78 Vaikka Helleenien tasavalta myöntää periaatteellisen vastuunsa Abuja I -hankkeen osalta, se väittää, että se ei ole maksanut asianomaisia velkoja sitä päivämäärää koskevan erimielisyyden vuoksi, jona asianomaiset vuokrat oli maksettava (ks. edellä 53 kohta). Helleenien tasavalta ei kuitenkaan esittänyt tätä väitettä kannekirjelmässään edellä 77 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla.

79 On todettava, että komissio velvoitti Helleenien tasavallan maksamaan 72 714,47 euron suuruisen summan Abuja I -hankkeeseen liittyen, mikä vastasi sen väliaikaisesti vuokraamia ja 13.7.2002 saakka käyttämiä toimitiloja. Komissio arvioi nämä kustannukset yksityiskohtaisten asiakirjojen perusteella ja vahvisti saamisensa veloitusilmoituksin. Tästä seuraa, että Helleenien tasavallalla on asianomaisen määrän perusteettomuutta tai virheellistä laskentatapaa koskeva todistustaakka. Se ei kuitenkaan ole selittänyt kantaansa asianomaisten vuokrien eräpäivän osalta eikä sen ja komission kannan välistä eroa. Helleenien tasavalta ei myöskään ole täsmentänyt laskentatekijöitään, jotka koskevat 50 312,67 euron ja 11 000 USD:n määriä, eikä syitä, joiden vuoksi se kieltäytyi ottamasta vastuuta 72 714,47 euron kokonaissummasta, jonka komissio vaati sen maksamaan Abuja I -hankkeen osalta.

80 Helleenien tasavalta ei itse asiassa ole näyttänyt toteen, että komissio oli tehnyt virheen maksettavan määrän osalta. Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on sekä mahdotonta arvioida, onko komissio tehnyt virheen maksettavan määrän arvioinnissaan, että korvata komission perimä summa Helleenien tasavallan hyväksymällä summalla.

81 Helleenien tasavalta väittää myös, että veloitusilmoituksissa ei mainita täsmällisesti ajanjaksoa, jota ne koskevat (ks. edellä 53 kohta). Tämän osalta on korostettava, että yhtäältä Helleenien tasavalta on myöntänyt periaatteellisen vastuunsa asianomaisesta velasta ja että toisaalta se ei ole esittänyt vastalauseita saadessaan useita veloitusilmoituksia 30.11.1997–31.1.2001. Tästä seuraa, että Helleenien tasavallan on esitettävä todisteet siitä, ettei se ollut vastuussa asianomaisista veloista. Se on kuitenkin epäonnistunut ilmeisellä tavalla tältä osin. Lisäksi, ja kuten edellä 79 kohdassa todettiin, Helleenien tasavalta ei ole selittänyt, miksi se katsoi, ettei se ollut velkaa sen myöntämän ja komission vaatiman määrän välistä erotusta. Se ei myöskään täsmennä, mistä väitetty epätarkkuus veloitusilmoituksissa tältä osin muodostui.

82 Tästä seuraa, että Helleenien tasavallan väitettä, joka koskee sen vastuuta veloista, jotka liittyvät Abuja I -hankkeeseen, ei voida hyväksyä.

83 Toiseksi on tutkittava Helleenien tasavallan väitettä, jonka mukaan se ei ole missään taloudellisessa vastuussa Abuja II -hankkeesta. Se korostaa, että osapuolten oikeudet ja velvollisuudet vahvistetaan yksinomaan alkuperäisessä ja täydentävässä yhteisymmärryspöytäkirjassa, ja väittää vetäytyneensä hankkeesta, koska se ei milloinkaan ratifioinut täydentävää yhteisymmärryspöytäkirjaa. Näin ollen alkuperäisen yhteisymmärryspöytäkirjan 15 artiklan 1 kohdasta ilmenee sen mukaan, että sillä ei ole mitään taloudellisia velvoitteita Abuja II -hankkeen osalta (ks. edellä 54–61 kohta).

84 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa tämän osalta ensinnäkin, että Helleenien tasavalta ei kiistä käyttäytyneensä täysimääräisesti Abuja II -hankkeeseen osallistuneen valtion tavoin yli kuuden vuoden ajan eli 18.4.1994–30.9.2000. Helleenien tasavalta, joka väittää käsiteltävänä olevassa asiassa vetäytyneensä Abuja II -hankkeesta, koska se ei milloinkaan ratifioinut täydentävää yhteisymmärryspöytäkirjaa, osallistui hankkeeseen lähes kahden vuoden ajan kyseisen yhteisymmärryspöytäkirjan vuonna 1998 tapahtuneen allekirjoittamisen jälkeen (ks. edellä 28 kohta). Edes vastaanotettuaan komission kirjeet, jotka koskivat Abuja II

-hanketta (ks. edellä 34 ja 35 kohta), Helleenien tasavalta ei virallisesti vetäytynyt hankkeesta vaan tyytyi toteamaan 2.10.2000 päivätyssä kirjeessään, ettei se kyennyt antamaan lopullista vastausta osallistumisestaan Abuja II -hankkeeseen (ks. edellä 35 kohta). Helleenien tasavalta antoi käyttäytymisellään muiden osapuolten jatkuvasti ymmärtää huhtikuun 1994 ja syyskuun 2000 välisenä aikana, että se osallistuisi edelleen Abuja II -hankkeeseen. Se synnytti näin ollen muissa osapuolissa odotuksen siitä, että se sitoutuisi edelleen Abuja II -hanketta koskeviin taloudellisiin velvoitteisiinsa. Näin ollen Helleenien tasavallan velvoitteiden arviointia ei voida rajoittaa alkuperäiseen ja täydentävään yhteisymmärryspöytäkirjaan, vaan siinä on myös otettava huomioon odotukset, jotka kyseinen jäsenvaltio käyttäytymisellään herätti muissa osapuolisissa.

85 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin muistuttaa tämän osalta, että lojaliteettiperiaate on kansainvälisen tapaoikeuden sääntö, jonka olemassaolon pysyvä kansainvälinen tuomioistuin, joka perustettiin Kansainliiton yhteydessä, tunnusti (ks. asia Intérêts allemands en Haute-Silésie polonaise, tuomio 25.5.1926, CPJI, A-sarja, nro 7, s. 30 ja 39) ja jonka kansainvälinen tuomioistuin sittemmin tunnusti ja joka näin ollen velvoittaa käsiteltävänä olevassa asiassa yhteisöä ja muita osapuolia.

86 Tämä periaate on kodifioitu valtiosopimusoikeutta koskevan, 23.5.1969 tehdyn Wienin yleissopimuksen 18 artiklassa, jossa määrätään seuraavaa:

"Valtion on pidättäydyttävä toimenpiteistä, jotka tekisivät tyhjäksi valtiosopimuksen tarkoituksen ja päämäärän, kun

a) se on allekirjoittanut valtiosopimuksen tai vaihtanut valtiosopimuksen muodostavat asiakirjat ratifioimis- tai hyväksymisehdoin, jollei se ole selvästi ilmaissut, ettei sen tarkoituksena ole tulla valtiosopimuksen osapuoleksi; tai

b) se on ilmaissut suostumuksensa valtiosopimuksen noudattamiseen valtiosopimuksen voimaantuloa edeltäneenä aikana ja ehdolla, ettei voimaantulo kohtuuttomasti viivästy."

87 On myös huomautettava, että lojaliteettiperiaate on kansainvälisessä oikeudessa seurausta luottamuksensuojan periaatteesta, joka oikeuskäytännön mukaan kuuluu yhteisön oikeusjärjestykseen (asia T-115/94, Opel Austria v. neuvosto, tuomio 22.1.1997, Kok. 1997, s. II-39, 93 kohta).

88 On kiistatonta, että 18.4.1994 Helleenien tasavalta allekirjoitti alkuperäisen yhteisymmärryspöytäkirjan ja että se myös ratifioi sen. Näin ollen kyseisen yhteisymmärryspöytäkirjan johdanto-osan mukaan se oli yksi Abuja II -hankkeen osapuolista, jotka päättivät rakentaa yhteisen lähetystökompleksin "yhteisen edun hengessä". Tämä osapuolen asema merkitsee tiettyjä lisääntyneitä yhteistyö- ja solidaarisuusvelvoitteita osallistujien välillä.

89 Alkuperäinen yhteisymmärryspöytäkirja koskee Abuja II -hankkeen alustavia vaiheita. Vaikka tätä yhteisymmärryspöytäkirjaa ja erityisesti sen 11–15 artiklaa voidaan kritisoida sen selvyyden puuttumisesta, on kiistatonta, että siitä ilmenee, että komissio sitoutui vastaamaan esitöiden 140 000 euron kustannuksista ja että kaikkien osapuolten piti maksaa nämä kustannukset takaisin sen mukaan, mikä niiden osuus hankkeesta oli, jos se toteutettaisiin (ks. mm. alkuperäisen yhteisymmärryspöytäkirjan 12 artikla, joka mainitaan edellä 12 kohdassa). Asianosaiset vahvistivat niin ikään suullisessa käsittelyssä, että alkuperäisen yhteisymmärryspöytäkirjan 11–15 artiklasta ilmenee, että ensimmäisen vaiheen jälkeen, jota luonnehtii hankkeen alustava suunnitelma, hankkeen jatkamisesta kiinnostuneiden osapuolten piti allekirjoittaa täydentävä yhteisymmärryspöytäkirja, joka koski rakennuksen yksityiskohtaista suunnitelmaa ja hankkeen yksityiskohtaista rahoitusta.

90 Alkuperäisen yhteisymmärryspöytäkirjan allekirjoittamisen jälkeen komissio allekirjoitti osapuolten hyväksymänä sopimuksia konsulttien kanssa (ks. edellä 16 kohta). Vaikka asiakirja-aineistosta ilmenee, että kustannukset nousivat suhteessa alustaviin ennusteisiin, osallistujat, joihin Helleenien tasavalta kuului, eivät kyseenalaistaneet aiheutuneita menoja hankkeesta vastaavien komiteoiden kokouksissa (ks. edellä 18 ja 22 kohta).

91 On todettava, että alkuperäisestä yhteisymmärryspöytäkirjasta, jonka Helleenien tasavalta allekirjoitti ja ratifioi, ilmenee, että jäsenvaltioiden osallistuminen hankkeeseen määritettiin sen mukaan, minkä suuruisen pinta-alan niiden edustusto tarvitsi, ja se sisälsi osan yhteisten ja julkisten tilojen kustannuksista (ks. edellä 13 kohta). Helleenien tasavalta ei kiistä vaatineensa 591 m^2:n suuruista pinta-alaa suurlähetystölleen, joten sen osallistuminen hankkeeseen, kun otetaan huomioon 14 muun osapuolen osallistuminen, vahvistettiin alun perin 5,06 prosentiksi.

92 Hankkeen alustavan suunnitteluvaiheen jälkeen ja toisin kuin alkuperäisessä yhteisymmärryspöytäkirjassa suunniteltiin (ks. edellä 11 kohta) osapuolet päättivät jatkaa hanketta ja vastata kustannuksista, jotka koskivat rakennuksen yksityiskohtaista suunnittelua, ennen täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan laatimista. Erityisesti YUTP-työryhmä antoi 24.2.1997 pidetyssä kokouksessaan, johon Helleenien tasavallan kaksi edustajaa osallistui, komissiolle luvan tehdä tarvittavat järjestelyt arkkitehtien kanssa yksityiskohtaisten suunnitelmien laatimiseksi täydentävää yhteisymmärryspöytäkirjaa odottamatta (ks. edellä 23 kohta). Sovittiin, että "kuten aiemmissa tapauksissa, muut osallistujat maksavat myöhemmin takaisin komission tällä tavoin maksamat ennakot alkuperäisessä yhteisymmärryspöytäkirjassa tältä osin vahvistettujen menettelyjen mukaisesti".

93 Kyseessä on tärkeä tekijä. Päättäessään laatia yksityiskohtaiset suunnitelmat odottamatta täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan vahvistamista osapuolet jatkoivat alustavia vaiheita pidemmälle ja tekivät näin ollen väistämättä implisiittisen sopimuksen hankkeen toteuttamisesta. Tämän päätöksen aiheuttamien kustannus-

ten osalta osapuolet eivät luonnollisesti voineet vedota täydentävässä yhteisymmärryspöytäkirjassa vahvistettuihin menettelyihin, joita ei ollut hyväksytty (ks. edellä 13 kohta). Näin ollen viitatessaan alkuperäisessä yhteisymmärryspöytäkirjassa vahvistettujen ennakkojen myöhempään takaisinmaksuun, osapuolet viittasivat sen 12 artiklaan, jonka mukaan hankkeen toteuttamistapauksessa osapuolet maksavat takaisin komission ennakkoon suorittaman määrän esitöistä (ks. edellä 12 kohta). Koska osapuolet päättivät 24.2.1997 pidetyssä kokouksessa toteuttaa hankkeen, ne eivät voineet enää vetäytyä siitä maksamatta takaisin osuuttaan alustavista ja myöhemmistä kustannuksista.

94 Vaikka tietyt jäsenvaltiot vetäytyivät hankkeesta tämän jälkeen (ks. edellä 24 ja 26 kohta), Helleenien tasavalta ei käyttäytynyt siten, että sen osallistumista olisi voitu epäillä. Se ei lisäksi esittänyt ensimmäistäkään vastalausetta konsulttien kanssa 12.11.1997 tehtyyn pääsopimukseen liittyvien kustannusten, jotka olivat 1 895 696 euroa, osalta (ks. edellä 25 kohta).

95 Helleenien tasavalta ja muut osapuolet, jotka eivät olleet vetäytyneet hankkeesta, allekirjoittivat 9.12.1998 täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan (ks. edellä 28 kohta). Lisäksi seuranneina kuukausina Helleenien tasavalta käyttäytyi kuin tämän hankkeen täysimääräinen osapuoli. Se ilmaisi vasta kesällä 2000 ensimmäisen kerran epäröintinsä osallistumisensa jatkamisesta, ja tämä sai komission päättelemään, että se oli vetäytynyt hankkeesta (ks. edellä 35 kohta).

96 On kiistatonta, että Helleenien tasavallalla oli oikeus vetäytyä hankkeesta. Kun otetaan kuitenkin huomioon muun muassa sitoumusten kehittyminen alkuvaiheen jälkeen – ja täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan ratifioimatta jättämisestä huolimatta – ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, ettei Helleenien tasavalta voinut vetäytyä hankkeesta ilman, että sen katsotaan olevan vastuussa menoista, jotka liittyvät sen osallistumiseen Abuja II -hankkeeseen.

97 Koska Helleenien tasavalta oli allekirjoittanut täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan, sen oli toimittava vilpittömässä mielessä muita osapuolia kohtaan. Tätä velvollisuutta korosti se, että Helleenien tasavalta oli allekirjoittanut ja ratifioinut alkuperäisen yhteisymmärryspöytäkirjan ja se oli 18.4.1994–30.9.2000 hankkeeseen "osallistuva osapuoli". Tämän osalta on yhtäältä korostettava, että Helleenien tasavalta osallistui hankkeesta vastaavien komiteoiden kokouksiin ja hyväksyi komission menot. Toisaalta Helleenien tasavalta pyysi 591 m^2:n pinta-alaa kompleksista suurlähetystölleen ja suostui tiettyjen valtioiden hankkeesta vetäytymisen jälkeen nostamaan tämän luvun 677 m^2:iin (ks. 28.4.1999 tehty tarjouspyyntö). Itse asiassa se oli täysimääräisesti mukana hanketta koskeneessa tarjouspyyntömenettelyssä vuonna 1999 ja vuonna 2000, ja sen edustaja osallistui rakennusyhtiöiden arviointiin (ks. edellä 30 ja 32 kohta).

98 Lisäksi Helleenien tasavalta ei antanut aihetta epäilyyn sen osallistumisesta hankkeeseen 18.4.1994–30.9.2000. Jos se katsoi, ettei se ollut mitenkään taloudellisesti vastuussa ennen täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan ratifiointia, sen olisi pitänyt esittää vastalause 10.6.1998 ja 17.2.2000 esitetyistä maksumääräyksistä, jotka komissio lähetti sille Abuja II -hankkeeseen liittyen (ks. edellä 27, 31 ja 33 kohta). Se ei lisäksi milloinkaan ilmaissut aikomusta vetäytyä täydentävästä yhteisymmärryspöytäkirjasta tai olla ratifioimatta sitä useiden jäsenvaltioiden vetäytymisestä huolimatta, minkä vuoksi sen omaa osuutta hankkeesta muutettiin. On todettava tältä osin, että valtiosopimusoikeutta koskevan Wienin yleissopimuksen mukaan (ks. edellä 86 kohta), sopimuspuolen, joka haluaa vetäytyä kansainvälisestä sopimuksesta, on ilmoitettava tästä muille sopimuspuolille (65 ja 67 artikla).

99 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että edellä esitetystä seuraa, että Helleenien tasavalta käyttäytyi täysimääräisesti hankkeeseen osallistuvan valtion tavoin. Se antoi muiden osapuolten ymmärtää käyttäytymisellään, että se hyväksyi komission tekemät sitoumukset osapuolten nimissä. Näin ollen se sai osapuolet luottamaan siihen, että se vastaisi hankkeeseen liittyvistä taloudellisista velvoitteistaan. On lisäksi todettava, että sen osallistuminen hankkeeseen ja erityisesti sen 677 m^2:n suurlähetystö vaikutti suoraan hankkeen kokonaiskustannuksiin. Näin ollen lojaliteettiperiaatteen vuoksi Helleenien tasavalta ei voinut päästä irti taloudellisista

sitoumuksistaan vetoamalla siihen, ettei se ollut ratifioinut täydentävää yhteisymmärryspöytäkirjaa.

100 Lisäksi Helleenien tasavallan velvoitteet perustuvat myös alkuperäisen yhteisymmärryspöytäkirjan sanamuotoon. Kuten Helleenien tasavalta myönsi (ks. edellä 55 kohta), alkuperäisen yhteisymmärryspöytäkirjan 15 artiklan 1 kohdasta ilmenee nimenomaisesti, että osallistuva osapuoli, joka ei allekirjoita täydentävää yhteisymmärryspöytäkirjaa, voi vapautua hanketta koskevista taloudellisista velvoitteistaan (ks. edellä 15 kohta). On kuitenkin kiistatonta, että Helleenien tasavalta allekirjoitti täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan. Käsiteltävänä olevan asian tilanteessa alkuperäisen yhteisymmärryspöytäkirjan 15 artiklan 1 kohtaa on tulkittava suppeasti ja Helleenien tasavallan tulkinnan vastaisesti.

101 Helleenien tasavalta väittää, että täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan ratifiointi on ehdoton edellytys sen voimaantulolle (ks. edellä 56 kohta). Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa tämän osalta, että täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan 14 artiklan nojalla kyseistä yhteisymmärryspöytäkirjaa sovelletaan väliaikaisesti sen allekirjoittamista seuraavan toisen kuukauden ensimmäisestä päivästä lukien. Koska osapuolet allekirjoittivat kyseisen yhteisymmärryspöytäkirjan 9.12.1998, sitä sovellettiin väliaikaisesti 1.2.1999 lukien. Täydentävää yhteisymmärryspöytäkirjaa sovellettiin siis väliaikaisesti Helleenien tasavaltaan lokakuuhun 2000 saakka. Se siis laiminlöi tätä väliaikaista soveltamista vetoamalla siihen, että se ei ollut ratifioinut yhteisymmärryspöytäkirjaa.

102 On lisäksi todettava, että kahdeksan muuta hankkeesta vetäytynyttä jäsenvaltiota maksoi osansa kustannuksista, vaikka ne kaikki eivät olleet ratifioineet täydentävää yhteisymmärryspöytäkirjaa.

103 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että Helleenien tasavallan on katsottava olevan vastuussa kaikista kustannuksista, jotka liittyvät sen osallistumiseen Abuja II -hankkeeseen.

104 Helleenien tasavalta myöntää, että muiden osapuolten oli perusteltua odottaa, että se vastaisi lopullisista sopimusvelvoitteistaan, ainoastaan siinä tapauksessa, että olosuhteet "eivät muutu perustavanlaatuisesti" (ks. edellä 64 kohta). Toisin kuin Helleenien tasavalta väittää, kun on kyse rakennushankkeesta, hankkeen kustannusten nousua ei kuitenkaan voida pitää "olosuhteiden perustavanlaatuisena muutoksena". Lisäksi Helleenien tasavalta hyväksyi hankkeen kustannusten nousun, joka oli tiedossa Abuja II -hankkeen alkuvaiheista saakka (ks. edellä 89 kohta), eikä se esittänyt minkäänlaista vastalausetta, kun sen osuutta hankkeesta kasvatettiin useiden jäsenvaltioiden 1997–1999 tapahtuneen vetäytymisen jälkeen.

105 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että ainoan kanneperusteen ensimmäinen osa on hylättävä.

Varainhoitoasetuksen ja asetuksen N:o 2342/2002 rikkomista koskeva kanneperusteen toinen osa

Asianosaisten lausumat

106 Helleenien tasavalta väittää, että periessään asianomaiset määrät kuittaamalla komissio rikkoi varainhoitoasetusta ja asetusta N:o 2342/2002.

107 Helleenien tasavalta väittää, että toisin kuin komissio toteaa, vaadittujen summien määriin ja perusteluihin liittyy ilmeistä epävarmuutta sekä Abuja I -hankkeen että Abuja II -hankkeen osalta. Se väittää, että kolmella peräkkäisellä kirjeellä, jotka oli päivätty 29.5.2002, 11.10.2002 ja 31.1.2003, komissio pyysi sitä maksamaan kolme täysin erilaista määrä asianomaisiin hankkeisiin liittyen (summat olivat tässä

järjestyksessä 1 276 484,50 euroa, 861 813,87 euroa ja 516 374,96 euroa). Maksettavan määrän maksamisessa tapahtunut viive selittyy siis sen mukaan sillä, että veloitusilmoituksissa esiintyneet tietyt tiedot eivät olleet selvät, ja vastaavissa summissa oli huomattavia eroja (ks. edellä 53 kohta). Helleenien tasavalta muistuttaa tämän osalta, että 1 276 484,50 euron velka oli peruutettu asiattomana.

108 Helleenien tasavalta lisää, että komissio loukkasi periaatteita, jotka sääntelevät asetuksen N:o 2342/2002 77–89 artiklassa säädettyjä perintätoimia kuittaamalla. Erityisesti asetuksen N:o 2342/2002 83 artiklan, jonka mukaan saamisen on oltava selvä ja likvidi, jotta kuittaus on pätevä, soveltamisedellytykset eivät sen mukaan täyttyneet.

109 Lisäksi varainhoitoasetus ja asetus N:o 2342/2002 sisältävät sen mukaan säännöksiä, joilla pyritään suojaamaan yhteisöjen taloudellisia etuja (asetuksen N:o 2342/2002 78 artiklan 1 kohta ja 80 artiklan 1 kohta). Käsiteltävänä olevassa asiassa kuitattu määrä erityisesti Abuja II -hankkeen osalta ei kuitenkaan koskenut yhteisöjen saamisia Helleenien tasavallalta, vaan Abuja II -hankkeen osapuolten mahdollisia saamisia yksinomaan alkuperäisen yhteisymmärryspöytäkirjan puitteissa. Helleenien tasavalta päättelee tästä, että komissio ei voinut pätevästi vedota varainhoitoasetuksessa säädettyihin menettelyihin.

110 Komissio esittää, että kantaja riitautti virheellisesti kyseiset saamiset, jotka ovat selvät, tarkastetut ja erääntyneet.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

111 Aluksi on todettava, että varainhoitoasetuksen ja erityisesti sen 1 artiklan soveltamisalasta seuraa, että sen 73 artiklan 1 kohdassa säädetty perintämenettely

kuittaamalla (ks. edellä 3 kohta) soveltuu yksinomaan summiin, jotka kuuluvat yhteisön talousarvioon. On kiistatonta, että komissiolla on EY 268 artiklan, jossa määrätään sekä yhteisön menojen että toimielimille ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa koskevien unionisopimuksen määräyksistä aiheutuvien menojen ottamisesta yhteisön talousarvioon, mukaisesti toimivalta ottaa yhteisön talousarvioon Abuja I -hankkeesta ja Abuja II -hankkeesta toteutuneet menot.

112 Helleenien tasavallan mukaan komissio rikkoi varainhoitoasetusta sekä asetusta N:o 2342/2002, koska asianomaiset saamiset eivät olleet "selviä ja likvidejä" kyseisissä asetuksissa tarkoitetulla tavalla. Helleenien tasavalta toteaa muun muassa, että vaadittujen summien määrään ja perusteisiin liittyi epävarmuutta (ks. edellä 105–107 kohta).

113 Tämän osalta on todettava, että varainhoitoasetus ja asetus N:o 2342/2002 sisältävät yksityiskohtaisia sääntöjä, jotka koskevat komission oikeutta suorittaa perintä kuittaamalla.

114 Varainhoitoasetuksen 73 artiklan 1 kohdassa säädetään, että periessään saamisia tilinpitäjä ottaa huomioon velallisen omat selvät, rahassa määritellyt ja erääntyneet saamiset yhteisöiltä (ks. edellä 3 kohta).

115 Sovellettavan menettelyn osalta varainhoitoasetuksen 71 artiklassa säädetään, että toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on ensiksi vahvistettava velka eli varmistettava, että velallisella on velkaa, määritettävä tai tarkastettava velan aiheellisuus ja sen määrä ja tarkastettava, että velka on riidaton (ks. edellä 1 kohta). Asetuksen N:o 2342/2002 79 artiklassa edellytetään, että tulojen ja menojen

hyväksyjä varmistuu muun muassa saamisen "selvyydestä", johon ei saa liittyä ehtoja. Hänen on myös varmistuttava saamisen "likvidiydestä" – sen määrä on määritettävä täsmällisesti rahassa – ja sen "riidattomuudesta" eli siitä, ettei saamiseen liity ehtoja (ks. edellä 5 kohta). Lisäksi asetuksen N:o 2342/2002 80 artiklassa säädetään, että saamisen vahvistaminen perustuu tositteisiin, jotka osoittavat yhteisöjen oikeudet.

116 Kaikki saamiset, jotka ovat "selvät, rahassa määritellyt ja erääntyneet", on vahvistettava tilinpitäjälle annetulla perintämääräyksellä, jonka laatii toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä (varainhoitoasetuksen 71 artiklan 2 kohta). Perintämääräys on toimi, jolla tulojen ja menojen hyväksyjä määrää tilinpitäjän perimään vahvistetun saamisen (asetuksen N:o 2342/2002 78 artiklan 2 kohta).

117 Käsiteltävänä olevassa asiassa Helleenien tasavalta ei ole osoittanut, että tulojen ja menojen hyväksyjä olisi tehnyt virheen katsoessaan, että asianomainen saaminen oli "selvä, rahassa määritelty ja erääntynyt".

118 Tämän osalta on korostettava, että varanhoitoasetuksen 73 artiklan 1 kohtaan perustuva kuittaus ei ole poissuljettu, kun yksi veloista riitautetaan tai komission ja velallisen välillä on käyty neuvotteluja kyseisistä veloista. Päinvastaisessa tapauksessa velallinen voisi viivyttää loputtomiin velan takaisinperimistä.

119 Itse asiassa 29.12.2003 päivätyssä kirjeessään Helleenien tasavalta pyysi pysyvää edustajaansa EU:ssa varmistumaan siitä, että komissio suorittaisi kuittauksen ainakin Abuja II -hankkeen osalta (ks. edellä 42 kohta).

120 Käsiteltävänä olevassa asiassa Helleenien tasavalta väittää 29.12.2003 päivätystä kirjeestään huolimatta, että saamiset eivät olleet selvät ja likvidit, koska komissio oli pyytänyt Helleenien tasavaltaa maksamaan kolme täysin erilaista määrää asianomaisten hankkeiden osalta (ks. edellä 106 kohta). Vaikka saamisiin saattoi liittyä epävarmuutta vuonna 2002, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että asianosaisten välisen kirjeenvaihdon ja asiakirja-aineiston uudelleen tarkastelun jälkeen komissio päätyi selvään päätelmään maksettavista määristä vuonna 2004, kun se suoritti perinnän.

121 On täsmennettävä, että Helleenien tasavalta myöntää, että komissio peruutti 1 276 484,50 euron veloitusilmoituksen yli vuosi ennen kuittaamalla toteutettua perintää maaliskuussa 2004 (ks. edellä 106 kohta). Tämä veloitusilmoitus koski Abuja II -hankkeen rakennuskustannuksia, ja käsiteltävänä olevassa asiassa on kiistatonta, että komissio ei pyrkinyt perimään tätä summaa riidanalaisella toimella. Tästä seuraa, että asianomaisella veloitusilmoituksella ei ole merkitystä käsiteltävänä olevassa asiassa.

122 Sen 11.10.2002 päivätyn kirjeen osalta, jolla komissio vaati 861 813,87 euron ja 11 000 USD:n maksamista Abuja I -hankkeeseen ja Abuja II -hankkeeseen liittyen, komissio alensi tätä määrää ennen perintäpäätöstä. Komissio vaati 31.1.2003 päivätyssä kirjeessään 516 374,96 euron ja 12 684,89 USD:n maksamista.

123 Viimeisen, 28.3.2003 päivätyn veloitusilmoituksen jälkeen ja määrättyään koron maksamatta jättämisestä komissio vahvisti 16.2.2004 päivätyssä kirjeessään maksettavaksi määräksi 565 656,80 euroa (ks. edellä 42 kohta). Se liitti kirjeeseensä 11 veloitusilmoitusta, jotka vastasivat ajanjaksoa 20.8.1997–28.3.2003, ja ilmaisi aikeensa perintään kuittaamalla.

124 Asiakirja-aineistosta ilmenee lisäksi, että riidanalaisen toimen tehdessään komissio tukeutui tositteisiin, jotka osoittivat yhteisöjen oikeudet varainhoitoasetuksen 71 artiklan ja asetuksen N:o 2342/2002 80 artiklan mukaisesti. Nämä tositteet sisälsivät alkuperäisen yhteisymmärryspöytäkirjan, jonka Helleenien tasavalta oli allekirjoittanut ja ratifioinut, täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan, jonka Helleenien tasavalta oli allekirjoittanut, niiden kokousten pöytäkirjat, joissa osapuolet, Helleenien tasavalta mukaan lukien, olivat antaneet komissiolle luvan jatkaa Abuja II -hanketta täydentävän yhteisymmärryspöytäkirjan valmistumista odottamatta, tositteet Helleenien tasavallan osallistumisesta hanketta koskevaan tarjouspyyntömenettelyyn vuonna 1999 ja vuonna 2000 sekä useita tositteita, jotka liittyivät Abuja I -hanketta koskeviin menoihin ja joista Helleenien tasavalta oli vastuussa 13.7.2002 saakka.

125 Lisäksi kussakin komission Helleenien tasavallalle osoittamassa 11 veloitusilmoituksessa, jotka oli liitetty 16.2.2004 päivättyyn kirjeeseen, vahvistettiin eräpäivä, kuten asetuksen N:o 2342/2002 78 artiklassa säädetään, ja on kiistatonta, että Helleenien tasavalta ei maksanut velkojaan asetetuissa määräajoissa.

126 Helleenien tasavalta ei ole esittänyt todisteita, joilla osoitettaisiin, että komissio ei ollut noudattanut asianomaisissa asetuksissa säädettyä menettelyä ja ettei se voinut katsoa, että saaminen oli "selvä, likvidi ja erääntynyt". Helleenien tasavalta ei erityisesti ole osoittanut, että velat olivat ehdollisia tai että maksettavaa määrää ei ollut määritelty täsmällisesti (ks. edellä 114 kohta).

127 Abuja II -hankkeen osalta Helleenien tasavalta ei ole väittänyt, että saaminen ei ollut selvä ja likvidi. Se tyytyi väittämään, että sillä ei ollut mitään tähän hankkeeseen liittyviä taloudellisia velvoitteita, mikä on väite, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi ainoan kanneperusteen ensimmäisessä osassa.

128 Abuja I -hankkeen osalta Helleenien tasavalta väittää, että komission ei olisi pitänyt suorittaa perintää käynnissä olleista neuvotteluista huolimatta. Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi edellä 118 kohdassa, neuvottelujen olemassaolo ei kuitenkaan voinut estää komissiota suorittamasta perintää. Muun muassa komission 12.6.2003 päivätystä kirjeestä ilmenee, että se oli tietoinen siitä, että Helleenien tasavalta vastusti Abuja I -hanketta kyseisestä päivästä lähtien. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että komissio saattoi hylätä asianomaisen vastalauseen ja varainhoitoasetuksessa ja asetuksessa N:o 2342/2002 vahvistettuja menettelyjä noudattaen suorittaa maaliskuussa 2004 perinnän kuittaamalla.

129 Helleenien tasavallan mukaan komissio ei voinut suorittaa perintää kuittaamalla sillä perusteella, että edellä mainituissa asetuksissa pyritään suojaamaan yhteisöjen taloudelliset edut. Asianomaiset saamiset olivat sen mukaan osapuolten eivätkä yhteisöjen saamisia (ks. edellä 108 kohta).

130 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että asianomaiset saamiset ovat yhteisön saamisia. Abuja I -hankkeen osalta on kiistatonta, että komissio vuokrasi jäsenvaltioiden suostumuksella asianomaisen rakennuksen ja alivuokrasi sen toimistoja. Komissio suoritti niin ikään tiettyjä palveluja jäsenvaltioille. Jäsenvaltiot, Helleenien tasavalta mukaan lukien, käyttivät toimitiloja täysin tietoisina siitä, että komissio oli sitoutunut rakennuksen omistajaan nähden kaikkien sitä käyttävien nimissä. Komissio oli niiden valtuutettu tässä tarkoituksessa.

131 Abuja II -hankkeen osalta komissio oli niin ikään osallistuneiden osapuolten valtuutettu (ks. esim. alkuperäisen yhteisymmärryspöytäkirjan 11 ja 12 artikla edellä 11 ja 12 kohdassa). Asiakirja-aineistosta ilmenee, että komissio maksoi riidanalaiset määrät jäsenvaltioiden lukuun ja ennakkona omasta kokonaisosuudestaan hankkeessa. Näin ollen asianomaiset määrät oli maksettava yhteisölle eikä osapuolille.

132 Tästä seuraa, toisin kuin Helleenien tasavalta väittää, että edellytykset perintään kuittaamalla täyttyivät riidanalaisen toimen tekemispäivänä.

133 Ainoan kanneperusteen toinen osa on siis hylättävä perusteettomana.

Neuvoston oikeudellisen yksikön 26.6.1998 antamaa lausuntoa koskevan asiakirjan poistamista koskeva komission vaatimus

134 Komission sen vastalauseen osalta, joka koskee neuvoston oikeudellisen yksikön 26.6.1998 antamaa lausuntoa (ks. edellä 48 kohta), on muistutettava, että olisi yleisen edun, jonka mukaan toimielinten on voitava käyttää hyväkseen oikeudellisten yksiköidensä täysin riippumattomasti antamia lausuntoja, vastaista hyväksyä, että muut henkilöt kuin ne yksiköt, joiden pyynnöstä tällaiset sisäiset asiakirjat on laadittu, voisivat esittää niitä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käsiteltävänä olevassa asiassa ilman kyseessä olevan toimielimen lupaa tai ilman kyseisen tuomioistuimen määräystä (asia C-445/00, Itävalta v. neuvosto, määräys 23.10.2002, Kok. 2002, s. I-9151, 12 kohta ja asia T-357/03, Gollnisch ym. v. parlamentti, määräys 10.1.2005, Kok. 2005, s. II-1, 34 kohta).

135 Käsiteltävänä olevassa asiassa Helleenien tasavalta ei ole väittänyt, että neuvosto olisi antanut luvan asianomaisen lausunnon esittämiseen. Tässä tilanteessa komission vaatimus on hyväksyttävä ja kyseinen lausunto on poistettava asiakirja-aineistosta.

136 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että kanne on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

137 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on tätä vaatinut. Koska Helleenien tasavalta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut komission vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Neuvoston oikeudellisen yksikön 26.6.1998 päivätty lausunto, jonka Helleenien tasavalta on esittänyt kannekirjelmän liitteessä 12, poistetaan asiakirja-aineistosta.

2) Kanne hylätään.

3) Helleenien tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

García-Valdecasas Cooke Labucka

Julistettiin Luxemburgissa 17 päivänä tammikuuta 2007.

E. Coulon J. D. Cooke

kirjaaja jaoston puheenjohtaja